

FIETSEN LANGS DE MAAS

Ad Snelderwaard

Auteur en uitgever hebben dit reishandboek met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. De informatie is echter aan veranderingen onderhevig. Wij zouden het zeer op prijs stellen veranderingen, correcties en suggesties te ontvangen zodat deze in een volgende druk verwerkt kunnen worden. Auteur en uitgever aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van foutieve of gewijzigde informatie.

*Voor informatie en opmerkingen:
Uitgeverij Elmar B.V., Molstaan 131A, 2611 RL Delft
E-mail: retsgids@uitgeverijelmar.nl
Internet: www.uitgeverijelmar.nl*

Colofon

Fietsen langs de Maas is een uitgave van

© Uitgeverij Elmar B.V., Delft - 2022

© Route en tekst: Ad Snelderwaard

© Fotografie: Robert Poutsma: pagina 8/9, 14, 16/17, 35 o., 36, 38, 41, 48, 50 t/m 52, 56 b., 88, 98/99, 100, 102 t/m 104, 107 b., 108 b., 110, 114/115 t/m 117, 121 t/m 123, 124 o., 127 t/m 136, 140/141, 144, 147, 149 t/m 151 b., 153 r. t/m 158, 160, 161 o. t/m 165, 167, 170, 177, 236, 238, 248/249, 254/255

Hic!e.nl: blz. 54

Ad Snelderwaard: omslag, pagina 6/7, 10 t/m 13, 15, 18 t/m 34, 35b, 37, 39, 40, 42 t/m 47, 49, 53, 55, 56 o., 57 t/m 67, 70 t/m 84, 85 r., 86/87, 89 t/m 96, 101, 105, 106, 107 o., 108 o., 109, 111 t/m 113, 118 t/m 120, 124 b., 125, 126, 137, 139, 142, 145, 146, 148, 151 o., 152, 153 l., 159, 161 b., 166, 168/169, 171 t/m 176, 178 t/m 235, 241, 243, 250/251

Fotoredactie: Robert Poutsma

© Kaarten: Schaall0, Menno Faber (www.schaall0.nl)

NUR 501

ISBN: 978 90389 27893

Overzichtskaart van de route

INHOUD

<i>Overzichtskaart van de route</i>	4
<i>Inleiding en gebruiksaanwijzing</i>	6
1. Luik - Visé	18
2. Visé - Maastricht	30
3. Maastricht - Berg aan de Maas	46
4. Berg aan de Maas - Kessenich	60
5. Kessenich - Roermond - Beesel	72
6. Beesel - Venlo	86
7. Venlo - Well	98
8. Well - Oeffelt	114
9. Oeffelt - Grave	128
10. Grave - Oijen	140
11. Oijen - Bokhoven	154
12. Bokhoven - Woudrichem	168
13. Woudrichem - Kop van 't Land	180
14. Kop van 't Land - Heinenoordtunnel	194
15. Heinenoordtunnel - Zwartewaal	204
16. Zwartewaal - Hoek van Holland	216
<i>routebeschrijving, knooppunten en veren</i>	230
<i>Adressen logies</i>	244
<i>Adressen campings</i>	252
<i>Kaarten</i>	256

INLEIDING EN GEBRUIKSAANWIJZING

De Maas – in het Frans Meuse –, een rivier met voornamelijk regenwater, is onze meest zuidelijke grote rivier. Ze is 925 kilometer lang: 492 kilometer in Frankrijk, 194 in België en 239 in Nederland. Met deze gids bij de hand fiets je een stukje langs de Belgische Maas en verder langs de Nederlandse Maas. Totaal ruim 450 kilometer. Lekker stroomafwaarts

dus ook bergafwaarts, of als je wilt tegen de stroom in met iets meer klimmen, ervaar je hoe rijk en gevarieerd het landschap langs één en dezelfde rivier is.

LANDSCHAPPEN ONDERWEG

Je gaat natuurlijk veel water zien. Vooral de Maas, maar ook vroegere lopen van de Maas, kanalen en plassen die ontstonden

op plaatsen waar oude Maasafzettingen - vooral grind en zand - zijn weggegraven. De omgeving van de Maas verandert onderweg voortdurend. In België en Zuid-Limburg heeft de rivier zich gesneden door lieflijk glooiend heuvelland, dat stroomafwaarts geleidelijk vlakker wordt. In Midden-Limburg is en wordt veel grind weggehaald dat ooit door de Maas is aangevoerd. Daarbij ontstond het grootste merengebied van Nederland. De grindwinning gaat nog steeds door, maar nu boetseren de zandzuigers nieuwe natuur- en struingebieden. Er liggen enkele mooie, monumentale steden aan de route, onder andere Maastricht

en Roermond, en een hele rits prachtige oude vestingstadjes. Soms ga je een eindje van de Maas af, maar blijft de invloed van de Maas merkbaar, zoals boven Venlo in de Maasduinen. Voorbij Cutjk volg je de meanderende bochten door eindeloos weids laagland. Dichter bij het eindpunt zie je het indrukwekkende havengebied van Rotterdam, waarna je ten slotte voldaan het strand op kunt fietsen.

DE MAAS EN ANDERE RIVIEREN

Lange tijd volgt de Maas een heldere, eenduidige route, maar stroomafwaarts, in het deltagebied, fiets je langs stromen met steeds andere namen. Op elke ri-

Net als de Maas slingert de route en maak je dus omwegen, zelfs nog grotere omwegen dan de Maas zelf. Dat zorgt ervoor dat je de mooiste plekjes niet mist.

DEZE GIDS

In deze gids vind je alle nodige informatie om je fietstocht goed voor te bereiden en om optimaal te genieten van al het moois onderweg. De route van Luik naar Hoek van Holland wordt beschreven in 16 trajecten die corresponderen met de 16 uitscheurbare kaarten achter in deze gids. De trajecten zijn genummerd met de stroom van de Maas mee: traject 1 vanaf Luik tot en met traject 16 naar de monding in Hoek van Holland. Achter in de gids is ook een lijst met overnachtingsadressen, verdeeld in logies en campings.

Per traject

Voorin elke trajectbeschrijving staat een verhaal over iets karakteristieks langs dit stuk route. Leuk om vooraf te lezen, omdat je met andere ogen gaat fietsen.

Daarna beschrijf ik wat ik zelf het leukst vond toen ik dit traject verkende. Heel subjectief, ook omdat dit afhankelijk is van bijvoorbeeld het weer op dat moment of iets wat me verraste, maar leuk om te vergelijken met je eigen ervaringen. Onder het kopje 'onderweg' worden de belangrijkste bezienswaardigheden beschreven: de mooiste, opvallendste of meest verrassende dingen op dit traject. Deze zijn alfabetisch genummerd. De letters staan ook op de kaart, zodat je weet waar je welke bezienswaardigheid passeert. Per traject wordt één kunstwerk, meestal

een beeldhouwwerk, genoemd. Tijdens het verkennen van de route keek ik om me heen naar kunst in de openbare ruimte en koos per traject één beeld. Op deze manier wil ik uitnodigen om te kijken naar deze dingen, waar we meestal gedachteloos aan voorbij gaan, maar die toch zijn neergezet om ons verblijf op straat leuker of boeiender te maken. Mijn keuzes zijn natuurlijk subjectief, maar ook gevarieerd - vind ik zelf - en vaak hebben ze met dat deel van de route te maken.

Ook ontmoetingen met andere mensen hoorden voor mij tot de leuke dingen van het veldwerk voor deze route. In op één na elk traject doe ik verslag van een ontmoeting. Vanwege de taalbarrière alleen niet in traject 1. Ik heb steeds gezocht naar mensen die uit eigen ervaring boeiende verhalen konden vertellen over iets langs de route.

LEGENDA

In dit boek beschreven route

LF Maasroute waar die afwijkt van de route in dit boek

Alternatieve route als een veer niet vaart

Niet-bewegwijzerd traject

Knooppuntroute als alternatief voor niet-bewegwijzerd traject

Begin-/ eindpunt etappe

Route-afstand vanaf Luik

Hotel, bed & breakfast met nummer in register

Camping met nummer in register

Veer met nummer in register

Fietsknooppunt langs de route

bezienswaardigheid, zie letter in de beschrijving bij 'onderweg'

KAARTEN

Je vindt achterin in deze gids 16 genummerde uitscheurbare kaarten. Elke kaart komt overeen met het desbetreffende hoofdstuk in de gids. Het zijn topografische kaarten met schaal 1:100.000. Een centimeter op de kaart is dus een kilometer in het veld.

Op de kaarten zie je onder andere:

De route (dikke rode bolletjes).

De LF Maasroute waar deze afwijkt van de fietsroute (dunne rode bolletjes).

Genummerde overnachtingsadressen, onderverdeeld in *logies* en *campings*. De nummers corresponderen met de nummers in het overzicht van logiesadressen en campings achterin de gids.

Genummerde veerboten die onderdeel zijn van de route en waarvan de vaartijden achterin de gids zijn vermeld.

Bij deze gids kunnen op de website van Uitgeverij Elmar (www.uitgeverijelmar.nl) gratis GPS-data worden gedownload.

Alfabetisch genummerde bezienswaardigheden: blauwe bolletjes met een letter erin. Deze corresponderen met dezelfde bolletjes in de tekst.

Knooppuntnummers waar je langs komt.

De route-afstand vanaf Luik. Deze wordt elke 10 kilometer gegeven. Handig bij het plannen van je route.

KNOOPPUNTEN, ROUTEBESCHRIJVING EN VEREN

Achterin deze gids, vóór de kaarten, vind je het hoofdstuk waarin, gesplitst per rijrichting en per deeltraject, is beschreven hoe je de route kunt fietsen.

De route valt grotendeels samen met *knooppuntroutes*. Dat zijn routes die lopen van het ene genummerde knooppunt naar het andere. Op elk knooppunt kun je voor het vervolg van je route kiezen uit verschillende nummers, waarna je verder fietst naar het door jou gekozen nummer. Bij elk knooppunt staat een informatiepaneel, waarop je het overzicht van de knooppuntroutes in de omgeving kunt zien. Handig voor het plannen van je route of - bijvoorbeeld als het plotseling gaat regenen - om je route aan te passen.

In dit hoofdstuk is voor beide rijrichtingen aangegeven hoe je moet fietsen. *Stroomafwaarts*, met de zwaartekracht mee, is de richting van Luik naar Hoek van Holland, de andere richting is *stroomopwaarts*. Per richting is de volgorde van de knooppun-

ten aangegeven. Sommige stukken route gaan niet via knooppunten. Je volgt dan de aanwijzingen in de routebeschrijving of rijdt via de *GPX-track* die je kunt downloaden vanaf de website van uitgeverij Elmar. Je doet wat meer moeite om deze stukken te volgen, maar je route wordt er nóg mooier van en soms voorkomt het nodeloos omrijden.

Er zijn 13 veren onderdeel van deze route. Ze zijn genummerd in de volgorde waar in je ze tegenkomt als je stroomafwaarts fietst, onderverdeeld per trajectnummer. Voor elk veer worden de vaartijden gege-

Knooppunten- en LF-bewegwijzering

Hotelkamer

ven. Vaartijden kunnen veranderen. Kijk op www.veerponten.nl voor actuele info.

OVERNACHTEN

Je kunt de route in deze gids in één keer fietsen tijdens een fietsvakantie of hem verdelen in een aantal weekend- of dagtochten. Meestal wil je onderweg een of meer keren overnachten. Achterin de gids en op de kaart staat een selectie van logies- en kampeeradressen. De gekozen adressen zijn in het algemeen redelijk betaalbaar, maar soms zijn het ook bijzondere adressen die wat duurder zijn. Via de vermelde websites en telefoonnummers kom je meer te weten over de prijzen en het soort accommodatie.

In een aparte kolom zijn de adressen aan-

gevinkt die om verschillende redenen extra aantrekkelijk zijn voor fietsers. Ze hebben het *Fietzers Welkom*-kwaliteitslabel, wat betekent dat je bijvoorbeeld je fiets veilig kunt stallen en dat er bandenplakspullen, fietsoplaad-stopcontacten en andere voorzieningen zijn. Zie www.allefietzers-welkom.nl.

Een andere bijzondere categorie is *Vrienden op de fiets*. Deze stichting geeft jaarlijks voor € 8,- (cijfers golden voor 2021) een boekje uit met duizenden adressen van particulieren waar fietsers en wandelaars tijdens een meerdaagse tocht voor € 22,50 per persoon per nacht kunnen slapen en ontbijten. Zie verder www.vriendenopdefiets.nl.

2 VISÉ > MAASTRICHT

EEN STUKJE HEUVELLAND

Ontmoeting

Tijdens een steile klim fiets ik in een haarspeldbocht langs *Buitengoed Slavante*. Deze horeca ligt prachtig op de helling van de Sint-Pietersberg. Aan de andere kant van het pad ligt een kleine wijngaard die uitkijkt op de Maas. Wat een mooie plek en wat een uitzicht! Later kom ik terug, als *Nadine Pulles* tijd heeft om me te vertellen over de wijngaard – want vooral die maakt me nieuwsgierig. Nadine en haar vriend Bart zijn sinds 2013 eigenaar van Buitengoed Slavante, waar de wijngaard onderdeel van is. Ze maken zowel rode wijn – Pinot noir – als witte: riesling, müller-thurgau en auxerrois. Ik zit al te bedenken welke ik zou willen kopen, als ze me uit de droom helpt. "Er komt maar 300 liter wijn per jaar van deze grond. Te weinig om te verkopen of zelfs maar te schenken in ons restaurant. Het is alleen voor eigen gebruik en voor vrienden en kennissen." Was ik maar vriend of kennis.

"En het is een mooie entree als je aan komt rijden naar ons restaurant."

Ze vertelt over de geschiedenis.

"Dit is de oudste wijngaard van Nederland. Wijnhandelaar Frits Bosch plantte hier in 1967 200 wijnstokken. Het waren de eerste sinds halverwege de 19e eeuw, toen door druifluis 90% van de wijnranken verloren ging. De laatste Nederlandse wijnboeren zochten daarna ander werk. Eerder hadden de Romeinen de wijn hier geïntroduceerd. Ze verspreidden het over heel Europa om er zeker van te zijn dat ze overal iets te drinken hadden. Ze dronken ook wel bier, maar dit was doordat er nog geen hop was minder lang houdbaar dan wijn. Ze hebben trouwens ook de terrassen hier aangelegd." Ik ben onder de indruk van de plek. Zoveel geschiedenis... De muren van het restaurant

hebben al veel meegemaakt, blijkt uit Nadine's verdere verhaal. Tot eind 18e eeuw, in de Franse tijd, was het een klooster en vanaf 1846 is het op verschillende manieren een uitspanning geweest. "De kloosterbroeders leefden de regels van Franciscus heel secuur na," vervolgt Nadine. "Daarom werden ze 'observanten' genoemd. 'Slavante' is daarvan een verbastering."

Terug naar de wijngaard van Frits Bosch. "Net als wij plantte hij de wijnstokken niet voor de handel, maar uit passie. Hij wilde weten of je hier goede wijn kunt verbouwen. En dat is hem gelukt. Hij was een voorbeeld voor bijvoorbeeld de Apostelhoeve hier vlakbij. En nu wordt in vrijwel heel Nederland wijn verbouwd. Frits was best gul. Nog steeds duiken af en toe, bijvoorbeeld bij ontruiming van kelders na een verhuizing, flessen wijn

Nadine Pulles van Buitengoed Slavante ten zuiden van Maastricht

